

ukazatelů. První ukazatel se zaměřuje na srovnání průměrné známky žáků v rámci reálné a přepočtené klasifikace. V tomto ohledu lze u většiny hodnocených předmětů pozorovat posloupnost od nejnižšího průměru známek žáků po průměr nejvyšší v pořadí (a) reálná klasifikace, (b) přepočtená klasifikace prvního typu a (c) přepočtená klasifikace druhého typu. Výjimkou je testování žáků z českého jazyka, u něhož jsou průměrné známky přepočtené klasifikace I. typu nižší než průměrné známky reálné klasifikace. Relativně nejvyšší rozdíly jsou v průměrné reálné a přepočtené známce u výchovy k občanství.

Druhý ukazatel se věnuje srovnání posunu známek žáků v rámci reálné a přepočtené klasifikace, a to s využitím ukazatele zastoupení shodně klasifikovaných známek žáků na pololetním vysvědčení. Hodnoty ukazatele naznačují poměrně vysokou konzistentnost známky 1, tedy žáci dostávající na pololetním vysvědčení z předmětu známku 1 dosahují této známky i při zohlednění jejich výsledků v příslušném testu. Naopak podíl shodně klasifikovaných známek 2 a 3 je poměrně nízký, když žáci dosahují výsledky v testu odpovídající jak lepší, tak horší známce. I toto zjištění tak do značné míry potvrzuje tezi o vyšší tendenci učitelů přiklonit se ke známce 2, a to jak u žáků dosahujících v testu lepší výsledek, tak u žáků dosahujících v testu výsledek horší.

Tabulka 29

Vybrané ukazatele srovnání reálné a přepočtené klasifikace žáků podle předmětů

Předmět	Průměrná známka			Shodná klasifikace známky (v %) – PK1/PK2				
	RK	PK1	PK2	1	2	3	4	5
Matematika – 5. ročník	1,75	1,89	2,00	71/71	40/36	33/30	50/40	15/53
Český jazyk – 5. ročník	1,89	1,88	2,10	71/72	48/37	41/28	36/31	4/69
Anglický jazyk – 5. ročník	1,71	1,77	1,90	73/71	38/34	34/31	35/31	33/51
Člověk a jeho svět	1,61	1,79	1,88	70/69	35/33	36/32	47/49	49/60
Člověk a svět práce	1,40	1,56	1,73	75/67	24/27	35/35	39/52	25/38
Matematika – 9. ročník	2,44	2,44	2,64	63/66	30/26	27/24	61/17	1/59
Český jazyk – 9. ročník	2,29	2,28	2,38	67/72	42/34	38/33	45/29	25/59
Anglický jazyk – 9. ročník	2,02	2,06	2,15	76/76	27/25	31/24	57/61	0/9
Chemie	2,13	2,27	2,42	63/64	25/22	27/21	56/49	15/45
Fyzika	2,14	2,16	2,45	56/59	32/22	35/19	33/40	4/40
Přírodověda	1,98	2,11	2,23	63/63	24/21	31/26	47/52	29/50
Dějepis	1,96	2,15	2,23	64/64	24/22	32/27	54/51	47/63
Zeměpis	1,93	2,04	2,17	65/65	27/23	22/17	53/61	0/16
Výchova k občanství	1,46	1,79	1,90	68/65	21/22	32/28	36/44	52/60

Pozn.: RK – reálná klasifikace; PK1 – přepočtená klasifikace 1. typu; PK2 – přepočtená klasifikace 2. typu

Třetím sledovaným ukazatelem je korelace známek žáků v rámci reálné a přepočtené klasifikace s jejich dosaženou úspěšností v korespondujícím testu. Hodnoty korelace pro oba typy přepočtené klasifikace ukazují na vysoký a výrazně vyšší soulad přepočtených známek žáků s jejich výsledky v testu. Přepočtená klasifikace tedy lépe zohledňuje výsledky testu.

Konečně poslední ukazatel se věnuje rozdílu známek žáků v rámci reálné a přepočtené klasifikace a vzhledem k vybraným faktorům vlivu, zde konkrétně vzhledem ke studijnímu oboru žáka⁴. Ukazuje se, že význam faktoru víceletých gymnázií narůstá v případě přepočtené klasifikace, a to ať již prvního nebo druhého typu. Takto se zdá být opodstatněná myšlenka o více náročném známkování žáků na víceletých gymnáziích ve srovnání se základní školou.

4 Rozlišeny jsou možnosti základní školy a víceletých gymnázií.